B. QUADRE DE CAPACITATS DELS INFANTS

A continuació, es presenta un quadre organitzat en diferents àmbits on s'inclouen algunes de les capacitats més rellevants dels infants de 3 a 6 anys. Tanmateix, només són indicatives, s'han d'ajustar a l'infant i a l'organització de cada família.

COM ÉS?

- Molt actiu, li agrada el moviment constant: saltar, córrer, observar, tocar, experimentar. Adquireix un major autocontrol dels moviments psicomotors del cos.
- Parla moltíssim. Les paraules solen formar part dels seus jocs.
- Curiós, tot ho pregunta i tot ho vol saber. És l'edat del "per què?".
- Sol dir el que pensa, però a poc a poc va sent més reflexiu, verbalitza menys el seu pensament de manera immediata.
- Predomini del pensament concret i en el temps present, l'aquí i l'ara.
- Té més capacitat de concentració i memòria.
- Persisteix a l'hora d'iniciar i acabar una activitat.

AUTOCONEIXEMENT, COMUNICACIÓ I RELACIÓ

Individu i afectivitat:

- Justificar o buscar explicacions a fets o situacions que desconeixen.
- Escoltar els propis instints, detectar les seves necessitats bàsiques i expressar les pròpies emocions.
- Tenir un coneixement clar de l'esquema corporal, inclosos els òrgans sexuals.
- Identificar-se amb un grup, com pot ser la classe.
- Avançar cap a una major autonomia, cap a col·laborar amb el grup i cap a la integració social.

Comunicació:

- Utilitzar diferents llenguatges per comunicar-se (corporal, plàstic, oral).
- Saludar i acomiadar-se.
- Explicar una vivència a una altra persona.
- Demanar el que necessita.

En el joc:

- Aprendre jugant.
- Crear móns ficticis inventant històries i personatges imaginaris.
- Reproduir totes aquelles accions que percep al seu entorn, imitant el món de les persones adultes i recreant-lo des de la seva perspectiva.
- Major control de la psicomotricitat fina que li permet realitzar construccions amb peces més petites o fabricar-se collarets de grans enfilats acuradament, ja que els moviments de les mans són més precisos.

L'AUTONOMIA, RESPONSABILITATS PERSONALS I HÀBITS

Cura personal:

- Valorar positivament la cura del propi cos.
- Rentar-se les mans, les dents, pentinar-se, tot i que potser encara se li haurà de recordar sovint.
- Prendre protagonisme durant el bany, preparant i participant activament, com per exemple, a l'hora d'ensabonar-se.
- Iniciar l'hàbit d'anar al lavabo sense haver de recordar-li-ho. Eixugar-se sol utilitzant el paper de vàter.
- Vestir-se i despullar-se: cordar-se i descordar-se la cremallera i els botons; treure's, posar-se les sabates i cordar-se els cordons.
- Guardar organitzadament les seves pertinences, com penjar l'abric o desar les sabates al seu lloc.

L'alimentació:

- Menjar de manera autònoma, encara que pugui rebre ajuda de les persones adultes: escurar el plat.
- Utilitzar cullera i forquilla, començar a tallar amb ganivet, servir-se l'aigua, utilitzar el tovalló. Ús dels mateixos plats, vasos i coberts que els adults, no cal que siguin de plàstic.
- Mastegar, és important per reforçar la musculatura de la boca.
- Tastar i menjar aliments de tot tipus en diferents quantitats, segons els gustos i les necessitats.

El descans:

- Dormir a la nit entre deu i dotze hores seguides.
- Seguir els rituals a l'hora d'anar a dormir: lavabo, el conte, el vas d'aigua i el comiat.
- Llevar-se, en cas que es tingui alguna necessitat (pipí, set), resoldre-la i tornar-se'n al llit.
- Adormir-se sol i al seu llit.

Els perills potencials:

- Aprendre que no es pot tocar tot, que hi ha productes perillosos i activitats que cal fer amb les persones adultes i vigilant.
- Desenvolupament del sentit de la prudència sense "por exagerada" ni valoracions com ara "tothom és bo/dolent". Aprendre que ha de mantenir una certa distància.
- Consciència viària: parar als semàfors, vigilar els cotxes, les sortides dels aparcaments.
- Aprendre a identificar on hi ha perills.

CONVIVÈNCIA I COL·LABORACIÓ

Pertinença i convivència:

- Sentir la pertinença a la pròpia família.
- Sentir-se estimat, protegit i segur en el si de la família.
- Aprendre els codis de convivència de la pròpia família i d'altres contextos com l'escola.
- Assumir l'autoritat dels més grans (mare, pare, germans grans, avis, mestres, etc.).
- Resoldre petits conflictes quotidians o de relació.
- Compartir activitats, inicialment, amb les persones més properes: família, companys de classe, amics, etc.

Responsabilitat en l'àmbit domèstic:

- Responsabilitzar-se dels estris personals.
- Col·laborar en l'endreça de la seva habitació i les seves joguines.
- Tenir consciència de la roba bruta i la roba neta. I desar-la a l'armari o als calaixos o posar-la a la pila per rentar.
- Contribuir a les tasques domèstiques: parar o desparar la taula, ajudar en alguna tasca senzilla de la neteja o de la cuina.
- Participar en les compres familiars: anant a buscar algun producte, portant algun paquet, guardant la tanda.

Àmbit escolar:

- Preparar la roba o material per anar a l'escola: canvi de bata i tovalló.
- Encarregar-se de portar el material que li demanen a l'escola.
- Interès pels companys i companyes de classe amb qui va creant vincles canviants però més estables al final de l'etapa.
- Coordinar-se amb companys per crear jocs o aconseguir reptes.

ÚS DE LES TECNOLOGIES I AUDIOVISUALS

TV:

- Començar a comprendre la diferència entre el que es veu als anuncis i la realitat.
- Ús del comandament a distància del televisor amb l'objectiu d'apagar i encendre l'aparell, però també de cercar el canal desitjat.

Informàtica i telefonia:

- Maneig progressiu del ratolí i del teclat amb programes senzills a l'escola i a casa, sempre amb la supervisió dels adults.
- Ús inicial de *tablets* o telèfons *smartphones*, sobretot en els jocs.
- Trucar per telèfon.

Internet i xarxes socials:

- Fer cerques lúdiques per Internet (jocs, vídeos i música) amb l'acompanyament d'un adult responsable.